

Wyniki finansowe ubezpieczycieli w okresie trzech kwartałów 2003 r.

Wyniki finansowe w sektorze ubezpieczeń¹ w okresie styczeń - wrzesień 2003 r. były korzystniejsze niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wynik finansowy brutto ubezpieczycieli na życie (dział I) wzrósł o 10,6%, a netto o 16,3%, ubezpieczycieli majątkowych (dział II) – brutto o 11,2%, netto o 14,1%. Ubezpieczyciele ogółem uzyskali lepsze wskaźniki rentowności brutto i netto – odpowiednio o 0,5 pkt i o 0,6 pkt..

Wartość aktywów zakładów ubezpieczeniowych według stanu na dzień 30 września br. wyniosła 64,1 mld zł i wzrosła o 11,4% w stosunku do stanu na dzień 1 stycznia br. Aktywa ubezpieczycieli na życie wyniosły 37,4 mld zł (wzrost o 13,0%), a w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych 26,7 mld zł (wzrost o 9,2%). W strukturze aktywów **lokaty** stanowiły 80,2%, w tym w zakładach ubezpieczeń na życie 80,5%, a w zakładach ubezpieczeń majątkowych 79,7%.

W strukturze pasywów ubezpieczycieli ogółem 77,6% wartości pasywów całego sektora ubezpieczeń stanowiły **rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe**. W dziale I udział rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyniósł 82,7% (82,3% przed rokiem), a w dziale II - 70,6% (71,9%).

Kapitały własne na koniec września 2003 r. wyniosły 11,9 mld zł i wzrosły o 10,7% w stosunku do stanu z 1 stycznia br. (w zakładach ubezpieczeń na życie o 10,2%, a majątkowych o 11,0%). Kapitały własne ubezpieczycieli stanowiły 18,6% wartości pasywów (przed rokiem 18,7%). Kapitał podstawowy stanowił 35,7% kapitałów własnych, przy czym w 72,0% należał on do udziałowców zagranicznych (przed rokiem odpowiednio 37,9% i 71,0%).

Składka przypisana brutto zebrana przez ubezpieczycieli ogółem w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 18,5 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosła o 6,0%. Składka ta w dziale prowadzącym ubezpieczenia na życie wzrosła o 10,9%, natomiast w dziale prowadzącym ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe o 2,5%. W strukturze przypisu składki brutto sektora ubezpieczeń ogółem 43,6% stanowiła składka zakładów ubezpieczeń na życie (w poprzednim roku 41,6%), a 56,4% składka zakładów prowadzących ubezpieczenia majątkowe (rok wcześniej 58,4%).

Składka zarobiona na udziale własnym (pomniejszona o udział reasekuratorów w składce brutto i w zmianie stanu rezerw składek oraz o zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto) wyniosła 16,1 mld zł (wzrost w skali roku o 10,5%). W dziale I wzrosła ona o 10,9%, a w dziale II o 10,0%. Składka ta stanowiła 86,9% składki przypisanej brutto (przed rokiem 83,3%).

Wartość odszkodowań i świadczeń brutto wypłaconych ogółem w okresie styczeń - wrzesień br. wyniosła 9,5 mld zł i wzrosła o 6,2% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku (w dziale ubezpieczeń na życie wzrost o 20,3%, a w dziale ubezpieczeń majątkowych - spadek o 1,7%).

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym (po zmniejszeniu o udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych i uwzględnieniu zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym) wyniosły 9,4 mld zł, tj. o 8,5% więcej niż przed rokiem. W

¹ Niniejszą informację opracowano na podstawie danych Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych.

ubezpieczeniach na życie wyniosły one 3,9 mld zł (wzrost o 19,8%), a w ubezpieczeniach pozostałych osobowych i majątkowych 5,4 mld zł (wzrost o 1,6%).

Wynik techniczny² wykazany przez ogół ubezpieczycieli za okres trzech kwartałów br. wyniósł 792,5 mln zł wobec 635,5 mln zł przed rokiem. W ubezpieczeniach na życie wynik techniczny wyniósł 625,5 mln zł, a w ubezpieczeniach majątkowych 167,0 mln zł (przed rokiem odpowiednio 612,7 mln zł i 22,8 mln zł). Na wynik ten złożył się zysk techniczny wykazany przez 17 ubezpieczycieli (6 w ubezpieczeniach na życie i 11 w ubezpieczeniach majątkowych) oraz strata techniczna wykazana przez 59 ubezpieczycieli (odpowiednio 30 i 29).

Wynik finansowy netto wykazany przez ogół ubezpieczycieli wyniósł 1464,7 mln zł i zwiększył się w skali roku o 15,0%. W zakładach ubezpieczeń na życie wzrósł on o 88,5 mln zł, tj. o 16,3% i wyniósł 633,3 mln zł, a w zakładach ubezpieczeń majątkowych o 102,8 mln zł, tj. o 14,1% i wyniósł 831,4 mln zł.

Koszty działalności ubezpieczeniowej ubezpieczycieli ogółem wyniosły 4218,1 mln zł (wzrost o 9,7%). Największy wpływ na wzrost tych kosztów miało zwiększenie kosztów akwizycji o 33,2% w porównaniu do trzech kwartałów ub. roku, w szczególności w dziale II – wzrost o 48,3%. Koszty administracyjne uległy natomiast redukcji o 8,0%, tj. o 195,5 mln zł. Ubezpieczyciele na życie zmniejszyli koszty administracyjne o 19,3%, natomiast ubezpieczyciele majątkowi zwiększyli o 1,2%.

Wskaźnik szkodowości brutto całego sektora ubezpieczeń wyniósł 56,8%, wobec 59,4% przed rokiem, w dziale ubezpieczeń na życie wskaźnik ten pogorszył się o 3,8 pkt i wyniósł 49,6%, natomiast w dziale ubezpieczeń majątkowych poprawił się o 7,2 pkt i wyniósł 62,7%.

Zmniejszyła się **liczba polis** ubezpieczeniowych zawieranych przez rolników: obowiązkowych o 2,4% (OC rolników o 38,1 tys. i budynków w gospodarstwach rolnych o 34,5 tys.) oraz dobrowolnych o 8,9% (upraw rolnych o 2,5 tys. i zwierząt gospodarskich o 5,1 tys.).

Liczba polis komunikacyjnych obowiązkowych OC zmniejszyła się o 6,1% (spadek o 687,5 tys.), i polis dobrowolnych AC o 2,1% (spadek o 63,6 tys.).

² Wynik techniczny - wynik z podstawowej działalności ubezpieczeniowej. Jest on ustalany na formularzu "Techniczny Rachunek Ubezpieczeń", z tym, że inny rachunek techniczny obowiązani są sporządzać ubezpieczyciele na życie, a inny pozostali. Różnica polega na zaliczeniu do "Technicznego Rachunku Ubezpieczeń na Życie" przychodów i kosztów z lokat środków funduszu ubezpieczeniowego.

Tabl. 1 Zagregowany bilans – aktywa ubezpieczycieli na życie i ubezpieczycieli majątkowych

poz.	Wyszczególnienie	na życie		majątkowi	
		01.01.2003	30.09.2003	01.01.2003	30.09.2003
		w mln zł			
A.	Wartości niematerialne i prawne	157,1	137,7	167,8	203,5
	1. Wartość firmy	50,8	48,1	5,0	9,7
	2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	106,3	89,6	162,9	193,8
B.	Lokaty	26875,7	30131,7	19144,9	21260,1
	I. Nieruchomości	142,1	128,7	159,7	163,6
	1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	85,4	71,4	57,2	56,7
	2. Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	56,7	57,3	71,6	82,0
	3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	-	-	30,9	24,9
	II. Lokaty w jednostkach powiązanych	1113,4	1161,8	1518,6	1545,4
	1. Udziały lub akcje w jednostkach powiązanych	901,0	938,4	1355,8	1402,8
	2. Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	212,4	213,8	148,3	133,7
	3. Pozostałe lokaty	-	9,6	14,5	9,0
	III. Inne lokaty finansowe	25620,1	28841,2	17449,1	19522,2
	1. Udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	1477,8	1748,0	1554,5	2167,2
	2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	23574,0	26118,2	14443,8	15965,9
	3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	0,1	0,1
	4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	11,8	9,6	25,9	16,2
	5. Pozostałe pożyczki	53,0	61,5	22,2	19,4
	6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	478,5	890,7	1402,6	1353,4
	7. Pozostałe lokaty	25,0	13,2	0,0	0,0
	IV. Depozyty u cedentów	-	-	17,4	28,9
C.	Lokaty środków z tytułu ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	4218,5	5361,6	-	-
D.	Należności	732,2	705,6	3062,6	3152,7
	I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	307,2	298,6	2144,1	2248,7
	1. Należności od ubezpieczających	294,2	285,9	1918,6	2017,4
	a. od jednostek powiazanych	0,9	0,6	1,3	5,3
	b. od pozostałych jednostek	293,3	285,3	1917,3	2012,1
	2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	10,3	10,0	94,0	84,9
	a. od jednostek powiazanych	1,1	-	7,6	6,6
	b. od pozostałych jednostek	9,2	10,0	86,4	78,3
	3. Inne należności	2,8	2,6	131,5	146,4
	a. od jednostek powiazanych	0,1	0,1	1,4	4,6
	b. od pozostałych jednostek	2,7	2,5	130,1	141,8
	II. Należności z tytułu reasekuracji	74,1	71,3	525,7	622,8
	1. od jednostek powiazanych	60,0	59,9	102,5	152,8
	2. od pozostałych jednostek	14,1	11,4	423,1	470,0
	III. Inne należności	350,8	335,8	392,9	281,1
	1. Należności od budżetu	29,7	2,0	149,0	17,2
	2. Pozostałe należności	321,1	333,8	243,8	264,0
	a. od jednostek powiazanych	209,2	218,8	77,1	122,5
	b. od pozostałych jednostek	111,9	144,9	166,7	141,5
E.	Inne składniki aktywów	527,3	481,0	1055,6	1007,9
	I. Rzeczowe składniki aktywów	382,0	340,4	829,8	795,6
	II. Środki pieniężne	142,2	136,8	215,2	201,9
	III. Pozostałe składniki aktywów	3,1	3,9	10,6	10,4
F.	Rozliczenia międzyokresowe	626,5	625,1	985,7	1037,2
	I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	42,0	46,0	162,7	181,1
	II. Aktywowane koszty akwizycji	474,9	467,9	649,0	685,2
	III. Zarachowane odsetki i czynsze	2,5	8,1	14,5	15,1
	IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	107,1	103,2	159,5	155,8
	AKTYWA RAZEM	33137,4	37442,7	24416,6	26661,4

Tabl. 2 **Zagregowany bilans - pasywa ubezpieczycieli na życie i ubezpieczycieli majątkowych**

Poz.	Wyszczególnienie	na życie		majątkowi	
		01.01.2003	30.09.2003	01.01.2003	30.09.2003
		w mln zł			
A.	Kapitał własny	4499,6	4960,7	6286,4	6979,6
	I. Kapitał podstawowy	2070,0	2176,7	2020,8	2091,6
	II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	41,3	42,9	0,1	12,6
	III. Akcje własne (wielkość ujemna)	-	-	-	0,1
	IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	2234,9	2930,5	3644,2	4486,8
	V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	56,1	31,4	482,5	308,5
	VI. Pozostałe kapitały rezerwowe	514,5	612,9	62,5	70,5
	VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-334,6	-1381,3	76,5	-796,5
	VIII. Zysk (strata) netto	-	633,3	-	831,4
B.	Zobowiązania podporządkowane	-	5,0	-	-
C.	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	27257,3	30950,8	17566,2	18820,9
	I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	250,1	323,9	5981,5	6459,3
	II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	21600,9	23879,9	-	-
	III. Rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	630,9	736,8	10292,1	10934,2
	IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	40,4	32,7	15,1	13,9
	V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	851,1	851,1
	VI. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	556,2	666,2	426,5	562,4
	VII. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	4178,8	5311,2	-	-
D.	Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych (wielkość ujemna)	402,2	448,4	3560,9	3695,2
	I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	12,3	12,0	923,7	1009,0
	II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	236,9	265,4	-	-
	III. Udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	13,4	14,6	2631,7	2681,6
	IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	2,1	1,3	5,5	4,6
	V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych	-	-	-	-
	VI. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokat ponosi ubezpieczający	137,5	155,2	-	-
E.	Pozostałe rezerwy	666,5	739,4	912,3	869,3
	I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	48,0	49,1	229,0	230,4
	II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	504,9	595,6	544,0	483,6
	III. Inne rezerwy	113,5	94,7	139,4	155,4
F.	Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	390,5	435,4	277,0	353,2
G.	Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	562,1	621,3	1737,9	2183,6
	I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	243,6	251,4	275,2	299,5
	1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	193,2	194,5	61,5	61,1
	a. wobec jednostek powiązanych	0,6	0,4	5,3	0,7
	b. wobec pozostałych jednostek	192,6	194,1	56,2	60,4
	2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	45,3	39,3	176,3	175,4
	a. wobec jednostek powiązanych	14,6	13,3	4,0	4,0
	b. wobec pozostałych jednostek	30,7	26,0	172,3	171,3
	3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	5,1	17,6	37,4	63,0
	a. wobec jednostek powiązanych	-	9,1	0,0	0,0
	b. wobec pozostałych jednostek	5,1	8,5	37,4	62,9
	II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	99,8	86,1	762,5	961,2
	1. wobec jednostek powiązanych	67,8	62,4	242,3	380,9
	2. wobec pozostałych jednostek	31,9	23,8	520,2	580,3
	III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	-	8,2	39,9	43,7
	1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	-	-	-	-
	2. pozostałe	-	8,2	39,9	43,7
	IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	2,2	71,5	120,0	100,1
	V. Inne zobowiązania	173,5	163,1	434,7	670,3
	1. Zobowiązania wobec budżetu	59,7	89,9	52,2	238,9
	2. Pozostałe zobowiązania	113,8	73,2	382,5	431,4
	a. wobec jednostek powiązanych	51,5	33,1	164,8	154,4
	b. wobec pozostałych jednostek	62,2	40,0	217,6	277,0
	VI. Fundusze specjalne	43,1	40,9	105,6	108,9
H.	Rozliczenia międzyokresowe	163,6	178,7	1197,6	1150,1
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	104,3	113,7	727,7	768,9
	2. Ujemna wartość firmy	1,8	0,9	-	-
	3. Przychody przyszłych okresów	57,5	64,0	469,9	381,2
	PASYWA RAZEM	33137,4	37442,7	24416,6	26661,4

Tabl. 3 **Ogólny rachunek zysków i strat - ubezpieczyciele ogółem**

Wyszczególnienie	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003
	w mln zł	
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych oraz wynik techniczny ubezpieczeń na życie	635,5	792,5
Przychody z lokat	662,4	869,9
Przychody z lokat w nieruchomości	10,8	10,3
Przychody z lokat w jednostkach powiązanych	23,3	7,0
z udziałów i akcji	4,0	0,4
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	18,6	6,0
z pozostałych lokat	0,8	0,7
Przychody z innych lokat finansowych	210,6	194,4
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	8,7	20,7
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	154,3	142,5
z lokat terminowych w inwestycjach kredytowych	45,6	30,8
z pozostałych lokat	1,9	0,4
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	19,6	28,5
Wynik dodatni z realizacji lokat	398,1	629,8
Nie zrealizowane zyski z lokat	890,1	807,7
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	233,2	305,2
Koszty działalności lokacyjnej	195,4	188,3
Koszty utrzymania nieruchomości	7,4	5,8
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	5,9	13,6
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	39,0	36,0
Wynik ujemny z realizacji lokat	143,1	133,0
Nie zrealizowane straty na lokatach	110,4	202,9
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	133,4	189,5
Pozostałe przychody operacyjne	313,3	270,1
Pozostałe koszty operacyjne	379,8	339,0
Wynik z działalności operacyjnej	1915,4	2125,6
Zyski nadzwyczajne	0,7	0,4
Straty nadzwyczajne	0,3	0,2
Wynik finansowy brutto	1915,8	2125,8
Podatek dochodowy	638,2	661,3
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	4,2	-0,2
Wynik finansowy netto	1273,4	1464,7

Tabl. 4 Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyszczególnienie	ogółem		na życie		majątkowi	
	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003
	w mln zł					
Wynik techniczny	635,5	792,5	612,7	625,5	22,8	167,0
Wynik z działalności operacyjnej	1915,4	2125,6	833,9	922,4	1081,6	1203,2
Wynik finansowy brutto	1915,8	2125,8	834,1	922,4	1081,7	1203,4
Obciążenie wyniku finansowego	642,4	661,1	289,3	289,1	353,1	372,0
Wynik finansowy netto	1273,4	1464,7	544,8	633,3	728,6	831,4

Tabl. 5. Zagregowane wskaźniki ekonomiczne ubezpieczycieli

Wyszczególnienie	ogółem		na życie		majątkowi	
	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003
	w %					
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ^a	9,8	10,3	8,1	8,8	11,7	11,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto ^b	6,5	7,1	5,3	6,0	7,9	8,2
Wskaźnik rentowności sprzedaży ^c	7,3	7,9	7,5	7,8	7,1	7,9
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ^d	11,8	12,3	12,1	12,8	11,6	11,9
Wskaźnik rentowności operacyjnej ^e	3,3	3,3	2,5	2,5	4,4	4,5
Wskaźnik rentowności majątku ^f	2,2	2,3	1,6	1,7	3,0	3,1
Wskaźnik rentowności działalności technicznej ^g	4,4	4,9	8,6	8,0	0,3	2,0
Współczynnik szkodowości brutto ^h	59,4	56,8	45,8	49,6	69,9	62,7
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ⁱ	59,2	58,1	46,2	49,8	71,6	66,1
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^j	14,0	12,2	15,0	10,9	13,3	13,1
Wskaźnik kosztów akwizycji ^k	10,0	12,6	10,7	11,0	9,6	13,9

^a relacja wyniku finansowego brutto do przychodów^b relacja wyniku finansowego netto do przychodów^c relacja wyniku finansowego netto do składki przypisanej brutto^d relacja wyniku finansowego netto do wartości kapitałów własnych (ROE)^e relacja wyniku na działalności operacyjnej do wartości aktywów^f relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów (ROA)^g relacja wyniku technicznego do składki zarobionej na udziale własnym^h relacja sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmian stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto do składki zarobionej bruttoⁱ relacja odszkodowań i świadczeń do składki zarobionej na udziale własnym^j relacja kosztów administracyjnych do składki przypisanej brutto^k relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto

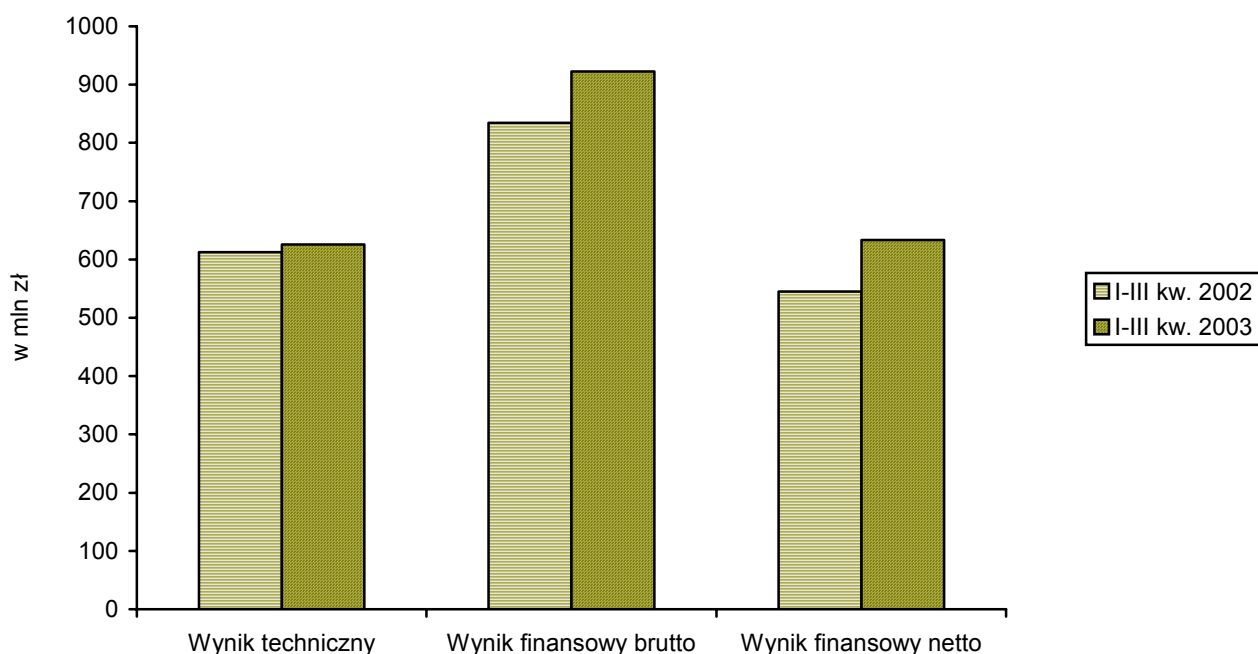
Tabl. 6 **Techniczny rachunek ubezpieczeń - ubezpieczyciele na życie**

Wyszczególnienie	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003
	w mln zł	
Składki	7083,4	7856,2
Składki przypisane brutto	7280,5	8071,0
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	140,5	140,5
Zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	58,9	73,9
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	2,3	-0,3
Przychody z lokat	1007,7	982,7
Przychody z lokat w nieruchomości	7,2	7,2
Przychody z lokat w jednostkach powiązanych	36,1	14,9
z udziałów i akcji	3,7	10,1
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	32,4	4,7
z pozostałych lokat	-	0,2
Przychody z innych lokat finansowych	498,8	530,8
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	17,2	27,6
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	445,0	475,0
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	36,1	27,8
z pozostałych lokat	0,5	0,3
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	27,5	76,6
Wynik dodatni z realizacji lokat	438,0	353,2
Nie zrealizowane zyski z lokat	1976,0	1507,2
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	43,0	67,4
Odszkodowania i świadczenia	3269,8	3915,5
Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3172,7	3810,7
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3206,6	3857,2
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	33,9	46,4
Zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	97,1	104,8
rezerwy brutto	97,9	105,9
udział reasekuratorów	0,8	1,1
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	3356,3	3475,2
Zmiana stanu rezerw w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	2692,1	2250,5
rezerwy brutto	2730,8	2279,0
udział reasekuratorów	38,7	28,6
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	689,4	1114,7
rezerwy brutto	707,1	1132,4
udział reasekuratorów	17,8	17,7
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-25,1	110,0
rezerwy brutto	-25,1	110,0
udział reasekuratorów	-	-
Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	14,8	5,3
Koszty działalności ubezpieczeniowej	1857,2	1757,2
Koszty akwizycji	776,3	885,5
Koszty administracyjne	1092,7	881,4
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	11,8	9,6
Koszty działalności lokacyjnej	124,8	127,8
Koszty utrzymania nieruchomości	2,0	2,7
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	17,1	24,5
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	36,3	42,4
Wynik ujemny z realizacji lokat	69,4	58,2
Nie zrealizowane straty na lokatach	566,9	104,9
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	74,3	96,9
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	233,2	305,2
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	612,7	625,5

Tabl. 7 **Ogólny rachunek zysków i strat - ubezpieczyciele na życie**

Wyszczególnienie	I-III kw. 2002	I-III kw. 2003
	w mln zł	
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	612,7	625,5
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	233,2	305,2
Pozostałe przychody operacyjne	157,7	112,4
Pozostałe koszty operacyjne	169,7	120,7
Wynik z działalności operacyjnej	833,9	922,4
Zyski nadzwyczajne	0,4	0,1
Straty nadzwyczajne	0,2	0,1
Wynik finansowy brutto	834,1	922,4
Podatek dochodowy	291,0	290,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-1,6	-1,0
Wynik finansowy netto	544,8	633,3

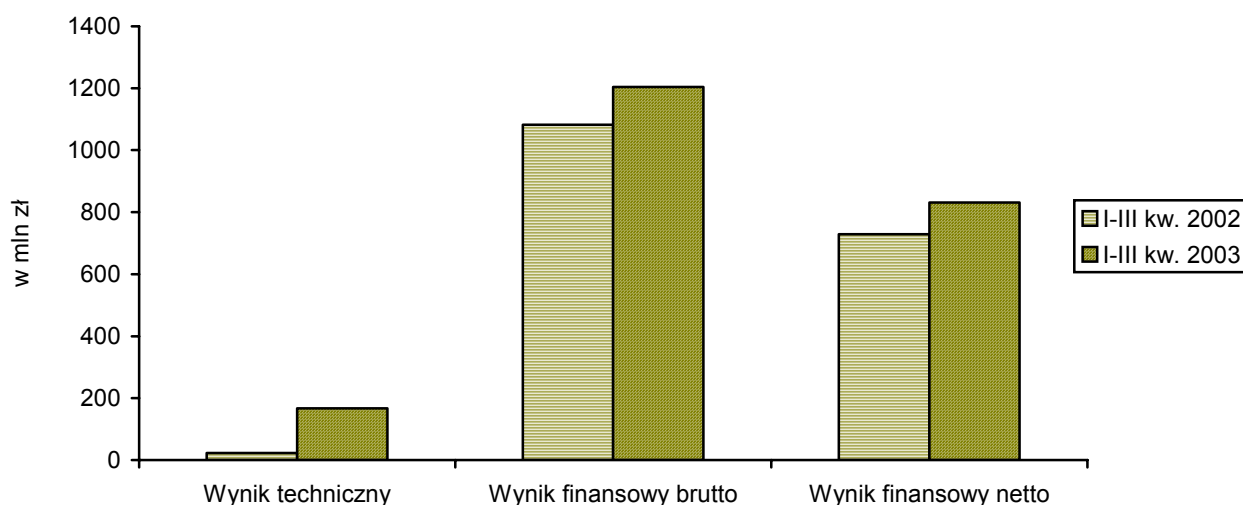
Wyniki finansowe ubezpieczycieli na życie

Tabl. 8 **Techniczny rachunek ubezpieczeń - ubezpieczyciele majątkowi**

Wyszczególnienie	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003
	w mln zł	
Składki	7486,8	8238,7
Składki przypisane brutto	10204,1	10460,2
Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1736,2	1829,0
Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygaste brutto	851,9	477,8
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-129,1	85,3
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	133,4	189,5
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	84,8	123,8
Odszkodowania i świadczenia	5359,6	5443,5
Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	4643,2	4851,3
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	5714,6	56915,3
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1071,4	764,0
Zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	716,4	592,2
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	822,5	642,1
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	106,0	49,9
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno - ubezpieczeniowych na udziale własnym	36,7	135,9
zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno - ubezpieczeniowych brutto	36,7	135,9
udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno - ubezpieczeniowych	-	-
Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	6,5	4,2
Koszty działalności ubezpieczeniowej	1988,3	2460,8
Koszty akwizycji	979,9	1453,3
Koszty administracyjne	1356,2	1372,1
Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	347,8	364,5
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	291,2	340,5
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0,0	-
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	22,8	167,0

Wyniki finansowe ubezpieczycieli majątkowych

Tabl. 9 **Ogólny rachunek zysków i strat - ubezpieczyciele majątkowi**

Wyszczególnienie	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003
	w mln zł	
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	22,8	167,0
Przychody z lokat	662,4	869,9
Przychody z lokat w nieruchomości	10,8	10,3
Przychody z lokat w jednostkach powiązanych	23,3	7,0
z udziałów i akcji	4,0	0,4
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	18,6	6,0
z pozostałych lokat	0,8	0,7
Przychody z innych lokat finansowych	210,6	194,4
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej		
kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów		
inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	8,7	20,7
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów		
wartościowych o stałej kwocie dochodu	154,3	142,5
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	45,6	30,8
z pozostałych lokat	1,9	0,4
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	19,6	28,5
Wynik dodatni z realizacji lokat	398,1	629,8
Nie zrealizowane zyski z lokat	890,1	807,7
Koszty działalności lokacyjnej	195,4	188,3
Koszty utrzymania nieruchomości	7,4	5,8
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	5,9	13,6
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	39,0	36,0
Wynik ujemny z realizacji lokat	143,1	133,0
Nie zrealizowane straty na lokatach	110,4	202,9
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do		
technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	133,4	189,5
Pozostałe przychody operacyjne	155,6	157,7
Pozostałe koszty operacyjne	210,1	218,3
Wynik z działalności operacyjnej	1081,6	1203,2
Zyski nadzwyczajne	0,2	0,3
Straty nadzwyczajne	0,1	0,1
Wynik finansowy brutto	1081,7	1203,4
Podatek dochodowy	347,3	371,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	5,8	0,8
Wynik finansowy netto	728,6	831,4

Tabl. 10 Składki i świadczenia według rodzajów ubezpieczeń w dziale I

Wyszczególnienie	składki przypisane brutto			świadczenia wypłacone brutto		
	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003	2002= 100	I – III kw. 2002	I – III kw. 2003	2002= 100
	mln zł		%	mln zł		%
OGÓŁEM BEZPOŚREDNIE	7164,1	7954,5	111,0	3155,6	3794,3	120,2
na życie	3477,1	3824,5	110,0	1682,2	1998,5	118,8
posagowe, zaopatrzenia dzieci	104,3	109,0	104,5	69,5	92,1	132,5
na życie związane z funduszem inwestycyjnym	2284,3	2524,4	110,5	851,2	1018,5	119,7
w tym: programy PPE	7,2	10,6	147,2	0,5	1,2	240,0
rentowe	12,7	14,4	113,4	34,2	38,5	112,6
wypadki i choroby	1285,7	1482,2	115,3	518,5	646,6	124,7

Tabl. 11 Składki i odszkodowania według grup i rodzajów ubezpieczeń w dziale II

Wyszczególnienie	składki przypisane brutto			odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003	2002= 100	I–III kw. 2002	I–III kw. 2003	2002= 100
	mln zł		%	mln zł		%
OGÓŁEM BEZPOŚREDNIE	10036,0	10268,7	102,3	5600,7	5521,3	98,6
Osobowe	495,2	508,4	102,7	219,4	238,3	108,6
w tym:						
Grupa 1. wypadki i choroby zawodowe	381,9	394,9	103,4	177,9	193,4	108,7
Grupa 2. choroby	113,3	113,5	100,2	41,5	44,9	108,2
Majątkowe	9540,8	9760,3	102,3	5381,3	5283,0	98,2
w tym:						
Grupa 3. casco pojazdów lądowych	2861,6	3009,3	105,2	2221,3	2218,8	99,9
Grupy 4,5,6. casco lotnicze, pojazdów szynowych, żegluga morskiej i śródlądowej	70,8	75,2	106,2	39,0	34,0	87,2
Grupa 7. przedmiotów w transporcie	86,3	82,9	96,1	32,0	21,5	67,2
Grupa 8. szkody spowodowane żywiołami	1235,5	1334,4	108,0	463,1	363,3	78,4
w tym: <u>ubezpieczenie budynków w gospod. rolnych (obowiązkowe)</u>	290,9	283,4	97,4	121,4	63,0	51,9
Grupa 9. pozostałe szkody rzeczowe	753,8	777,5	103,1	328,1	272,2	83,0
Grupa 10. odpowiedzialność cywilna z tytułu posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	3739,8	3566,7	95,4	2038,0	2092,6	102,7
w tym: <u>OC komunikacyjne (obowiązkowe)</u>	3332,5	3415,4	102,5	1820,8	1822,2	100,1
Grupa 13. odpowiedzialność cywilna ogólna	354,0	407,7	115,2	93,4	111,4	119,3
w tym: <u>OC rolników (obowiązkowe)</u>	32,0	31,2	97,5	9,6	9,1	94,8
<u>OC pozostałe (obowiązkowe)</u>	19,7	23,3	118,3	3,7	6,1	164,9
Grupy 14,15. finansowe (kredytu, gwarancji)	198,2	237,7	119,9	115,8	117,0	101,0
Grupa 16. różne ryzyka finansowe	133,1	162,0	121,7	11,2	16,8	150,0
Grupa 17. ochrony prawnej	2,8	5,2	185,7	0,9	1,6	177,8
Grupa 18. świadczenia pomocy	67,3	64,3	95,5	26,1	28,3	108,4